

**UCHWAŁA NR 8/2026
RADY DYDAKTYCZNEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE, CYBERBEZPIECZEŃSTWO,
EUROPEISTYKA – INTEGRACJA EUROPEJSKA, ORGANIZOWANIE RYNKU
PRACY, POLITOLOGIA, POLITYKA KULTURALNA I ZARZĄDZANIE W
KULTURZE, POLITYKA PUBLICZNA, POLITYKA SPOŁECZNA, STOSUNKI
MIĘDZYJARODOWE, STUDIA EUROAZJATYCKIE**

z dnia 26 lutego 2026 r.

**w sprawie zatwierdzenia listy rekomendowanych zagadnień na egzamin
dyplomowy na kierunku studiów polityka publiczna, studia stacjonarne,
drugiego stopnia obowiązującej od r. a. 2025/2026**

Na podstawie § 68 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz. 190) Rada Dydaktyczna postanawia, co następuje:

§ 1

Rada Dydaktyczna zatwierdza listę rekomendowanych zagadnień na egzamin dyplomowy na kierunku studiów polityka publiczna, studia stacjonarne, drugiego stopnia stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Dydaktycznej: *T. Mering*

Załącznik

do uchwały nr 8/2026 Rady Dydaktycznej dla kierunków studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne, cyberbezpieczeństwo, europeistyka-integracja europejska, organizowanie rynku pracy, politologia, polityka kulturalna i zarządzanie w kulturze, polityka publiczna, polityka społeczna, stosunki międzynarodowe, studia euroazjatyckie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie zatwierdzenia listy rekomendowanych zagadnień na egzamin dyplomowy na kierunku studiów polityka publiczna, studia stacjonarne, drugiego stopnia obowiązującej od r. a. 2025/2026

POLITYKA PUBLICZNA (II stopień) – zagadnienia do egzaminu magisterskiego¹

1. Teorie procesu polityki publicznej

Teorie procesu polityki publicznej (MSF, PET, ACF, NPF, IDM, EGF) – jak rozumieją problem publiczny, aktorów, instytucje, idee oraz zmianę polityki? Rola koalicji rzeczniczych, uczenia się zorientowanego na politykę publiczną i złożonych układów instytucjonalnych w wyjaśnianiu konfliktów i współpracy w wybranych politykach sektorowych (np. mieszkaniowej, środowiskowej). Kategorie bohaterów, ofiar i winowajców, rola narracji w sporach politycznych; Mechanizmy dyfuzji (uczenie się, naśladownictwo, konkurencja, presja), poziomy dyfuzji (horyzontalna, pionowa) oraz przykłady rozprzestrzeniania się programów publicznych.

2. Stadia procesu tworzenia polityki publicznej

Diagnozowanie i konceptualizowanie problemów do rozwiązania, ustanawianie agendy. Formułowanie polityki, projektowanie narzędzi, dobór procedur. Podejmowanie decyzji. Implementacja polityki, wdrażanie podjętych decyzji. Monitorowanie i ewaluacja danej polityki. Udział rozmaitych podmiotów w poszczególnych fazach procesu.

3. Proces tworzenia polityki publicznej w perspektywie porównawczej

Kreowanie i uprawianie polityki na różnych poziomach: lokalnym (gminnym, miejskim, regionalnym); krajowym (państwo narodowe, władza centralna); europejskim (na poziomie UE); globalnym (ogólnosiwiatowym). Uwarunkowanie historyczno-kulturowe, ideologiczne i ustrojowe różnych narodowych modeli tworzenia polityki publicznej.

4. Przedsiębiorcze państwo a społeczna efektywność administracji publicznej w realizacji polityk publicznych

Budżetowe i pozabudżetowe finansowanie polityk publicznych, zasoby endogeniczne JST a kryzys finansów lokalnych w RP, procesy konsolidacji strukturalnej i funkcjonalnej jako antidotum na deficyt budżetowy i kryzys finansów publicznych w RP.

5. Uwarunkowania i instrumenty polityki fiskalnej

Kategorie wydatków publicznych, deficyt i dług publiczny. Charakter polityki: ekspansywna, restrykcyjna. Automatyczne stabilizatory w polityce fiskalnej. Wpływy podatkowe do budżetu państwa. Rodzaje podatków i ich charakter (progresywny, liniowy, regresywny). Zależność między polityką fiskalną a wzrostem gospodarczym.

6. Korupcja jako naruszenie etyki służby publicznej i zagrożenie dla jakości rządzenia

Korupcja jako nadużycie powierzonej władzy dla prywatnych korzyści: ujęcia definicyjne, typologie i mechanizmy występowania. Instytucjonalne, kulturowe i systemowe uwarunkowania sprzyjające

¹ Kursywą przy każdym zagadnieniu głównym umieszczono przykładowe zagadnienia szczegółowe.

korupcji w administracji publicznej. Wpływ korupcji na zaufanie publiczne, efektywność polityk publicznych oraz legitymizację instytucji państwa. Rola etyki zawodowej, standardów antykorupcyjnych i kodeksów postępowania w zapobieganiu nadużyciom w sektorze publicznym. Znaczenie przejrzystości, odpowiedzialności i mechanizmów kontroli w ograniczaniu ryzyka korupcji w instytucjach publicznych.

7. Teoria sfery publicznej oraz jej krytyka i rozwinięcie

Geneza i strukturalny rozwój mieszczańskiej sfery publicznej w ujęciu J. Habermasa. Ideał racjonalnej debaty publicznej i warunki jej funkcjonowania w nowoczesnych demokracjach. Feministyczne krytyki Habermasa (Fraser, Benhabib) oraz koncepcja kontrasfer publicznych. Wpływ mediów masowych i cyfrowych na transformację współczesnej sfery publicznej (Castells). Relacje między sferą publiczną a demokracją: modele, napięcia i ograniczenia normatywne.

8. Sfera publiczna a polityki publiczne

Sposoby definiowania problemów publicznych i proces ich konstytuowania w sferze publicznej. Rola aktorów polityk publicznych (państwowych, społecznych, eksperckich, medialnych) w debacie publicznej. Mechanizmy komunikacyjne i kontrowersje publiczne na przykładzie wybranych polityk sektorowych (zdrowotnej, edukacyjnej, równościowej, migracyjnej, klimatycznej, cyfryzacji lub mieszkaniowej). Wpływ mediatyzacji, narracji i konfliktów dyskursywnych na procesy decyzyjne i projektowanie rozwiązań publicznych. Rola ruchów społecznych i mobilizacji cyfrowej w kształtowaniu agendy polityk publicznych.

9. Kryteria oceny jakości debaty publicznej

Skuteczność i efektywność debaty publicznej – kryteria oceny. Rola języka w debacie publicznej. Rola ekspertów w debacie publicznej. Rola mediów tradycyjnych i społecznościowych w debacie publicznej. Współczesne wyzwania debaty publicznej. Rola debaty publicznej w procesie podejmowania decyzji publicznych.

10. Zarządzanie komunikacją w sytuacji kryzysowej

Funkcje/cele zarządzania komunikacją w kryzysie. Ogólne zasady komunikowania z interesariuszami organizacji podczas kryzysu. Różnice pomiędzy komunikacją zewnętrzną i wewnętrzną podczas kryzysu.

11. Bariery w komunikacji werbalnej a debata publiczna

Szumy fizyczne (zewnętrzne oraz związane z nadawcą, odbiorcą), szumy psychiczne (poziom inteligencji, uprzedzenia, narcyzm konwersacyjny), szumy semantyczne (poziom kompetencji komunikacyjnych, subjęzyki, inne kody – B. Bernstein, rozbieżności w konotacji słów, trójkąt semiotyczny Richardsa/Ogdena), rozbieżności w zakresie obszaru doświadczeń – w tym np. różnice kulturowe. Wpływ szumów informacyjnych na jakość debaty publicznej na wybranym przykładzie.

12. Wykorzystanie dorobku różnych dyscyplin naukowych do analizy uwarunkowań i procesu kształtowania i interpretacji polityki publicznej

Perspektywa politologiczna w analizach polityki publicznej – obszary i metody analizy. Perspektywa socjologiczna w analizach polityki publicznej – obszary i metody analizy. Perspektywa ekonomiczna w analizach polityki publicznej – obszary i metody analizy. Paradygmaty, spory i interpretacje podejmowanych problemów badawczych w procesie analizy polityki publicznej.

13. Racjonalność naukowa a kształtowanie polityki publicznej

Kryzys racjonalności naukowej: postmodernistyczna dyskwalifikacja prawdy – powrót magii i irracjonalizmów w myśleniu współczesnego człowieka. Niepewność, pluralizm i historyczność nauki w perspektywie nauk o polityce i administracji. Język potoczny a język nauki (np. o polityce).

14. Organizacja systemu administracji publicznej w Polsce

Podział administracji publicznej na administrację rządową i administrację zdecentralizowaną (samorządową). Zasada decentralizacji i dekoncentracji w organizacji administracji publicznej. Relacje między administracją rządową a samorządową: nadzór, współdziałanie. Pojęcie organu administracji publicznej: zakres działania, rodzaje właściwości (miejscowa, rzeczowa, instancyjna). Kierunki reform organizacyjnych administracji publicznej po 1989/90 r.

15. Specyfika i źródła prawa administracyjnego w Polsce

Cechy charakterystyczne prawa administracyjnego jako gałęzi prawa publicznego (w porównaniu np. do prawa cywilnego). Zasady ogólne prawa administracyjnego: legalizm, proporcjonalność, zaufanie obywatela do państwa, jawność działania administracji. Struktura wewnętrzna prawa administracyjnego: podział na prawo ustrojowe, materialne i formalne. Źródła prawa administracyjnego w Polsce: podział na prawo powszechnie obowiązujące i na prawo wewnętrzne.

16. Polskie i europejskie źródła danych gospodarczych

Główny Urząd Statystyczny (GUS) a Eurostat: Porównanie metodologii i zakresu zbieranych danych makroekonomicznych (np. PKB, inflacja, bezrobocie). Narodowy Bank Polski (NBP) i Europejski Bank Centralny (EBC) jako źródła danych finansowych i monetarnych. Europejskie bazy danych mikro- i makroekonomicznych (np. Eurostat) i ich zastosowanie w analizach gospodarczych.

17. Struktura instytucjonalna polityki spójności UE

Program i rezultaty funkcjonowania Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności.

18. Podstawy metodologiczne międzynarodowych porównań polityk publicznych

Znaczenie metody porównawczej w badaniach polityki publicznej. Istota pojęcia typu idealnego Maxa Webera w kontekście analizy polityki publicznej. Struktura typologii w porównaniach międzynarodowych, w tym znaczenie wyboru koncepcji porządkującej dla ich budowy. Przykład analizy porównawczej polityk publicznych w ujęciu międzynarodowym.

19. Kryteria ewaluacji polityki publicznej

Ewaluacja polityki publicznej a analiza polityki (policy analysis) Eugene Bardacha - porównanie. Kryteria ewaluacji zaproponowane przez OECD DAC. Poprawne i błędne zastosowanie kryteriów OECD DAC w ewaluacji polityki publicznej. Definicje kryteriów Relevance, Coherence, Effectiveness, Efficiency, Impact, Sustainability. Przykłady ewaluacji polityki publicznej pod względem trafności, spójności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałości. Pytania badawcze dostosowane do kryteriów ewaluacji.

20. Planowanie strategiczne w jednostce samorządowej

Podstawy prawne planowania strategicznego w jednostce samorządowej, zakres tematyczny strategii rozwoju gminy, etapy planowania strategicznego, diagnoza strategiczna a sama strategia - kwestia relacji, narzędzia planowania strategicznego i ich omówienie (analiza SWOT, analiza PESTER, mapowanie interesariuszy), wizja i misja w strategii rozwoju jednostki samorządowej

21. Kluczowe metody i techniki zarządzania w instytucjach publicznych

Tradycyjne funkcje menedżerskie (planowanie, organizowanie, kierowanie, kontrolowanie) oraz nowocześniejsze podejścia takie jak New Public Management (NPM). Zarządzanie procesowe, zarządzanie projektami, zarządzanie wiedzą, benchmarking, outsourcing i inne. Kryteria efektywności zarządzania w instytucjach publicznych.

22. Charakterystyka wybranych polityk sektorowych w skali krajowej i europejskiej

Specyfika ubezpieczeń zdrowotnych i konieczności interwencji państwa w tym obszarze. Główne wyzwania polskich i europejskich systemów ochrony zdrowia. Pojęcia uniwersalnej i selektywnej polityki społecznej. Sposoby pomiaru osiągnięć edukacyjnych (np. badania PISA i jego wyniki) oraz ich relacja do systemów edukacyjnych.

23. Techniki negocjacyjne z podziałem na ofensywne i defensywne

Charakterystyka technik negocjacyjnych. Aspekty etyczne stosowania technik negocjacyjnych. Negocjacje oparte na zasadach a stosowanie technik negocjacyjnych. Strategia win-win w negocjacjach.

24. Zarządzanie projektami w politykach publicznych

Wady i zalety myślenia projektowego w projektowaniu i wdrażaniu rozwiązań z zakresu polityki publicznej, metody i narzędzia zarządzania projektami.

25. Rola marketingu w sferze publicznej

Marketing mix w sferze publicznej. Model 4P i 7P. Przykład wykorzystania marketingu mix w kształtowaniu i komunikowaniu polityki publicznej. Proces STP w marketingu publicznym (segmentacja, targeting i pozycjonowanie) – omówienie i przykłady.